

ZSILVÖLGYNAPLÓ

ELŐFIZETÉSI ÁR:

1/éve	40 lei
3/éve	70 lei
1 évre	130 lei

Társadalmi és szépirodalmi hetilap
Megjelenik minden szombaton

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIV:

Strada Cimitului (Temetű-u. 6.)

Békesség a földön

embereknek... és jó akarat... Testvériség és szeretet mindenféle népek és nemzetiségnek. Tegyük feire a rossz lelkek szúrós fülékeit és lássátok meg egyszer tepelődő szivüket is, amely azért dobog, hogy minden dobbanása a szeretett és testvériség legyen. Mossátok meg veres kezeteiket és tiszta kézzel öleljétek kebleikre, mert el vagyon veszte az ember, ki engedi megszurtni szívé a sátánnak dardájával. Dobjátok el embert és társadalmát gyilkoló gondolatokat és helyébe ültessétek a békesség és jószág virágát. Embertestvéreketben ne keressétek, hogy milyen anyától fogantatott és ne nézzétek szenvedő ajánok nemzetiségét. Házatok ajátját ne zárjátok be a koldusok szegény sánta lábai előtt, mert minden ember teremtett és embertől fogantatott. Ászlatoktól a morzsákat ne dobjátok örök veszendőbe, mert talán vannak emberek, akiknek morzsák a kenyérük...

Igy prédikált Krisztus az emberiség legnagyobb Apostola. Ezéltől 1924 évig kérte az emberiséget, hogy szeresse egymást és vesd el a testvéreiség átkos gondolatát, mert minden bajnak és minden rozsnnak kultúrára az értelmeiség.

Ezeket mondta Krisztus. Az emberiség azonban nem javult semmit. Megál egy pulantra karácsony estején, de másnap már újra ott kezd ahol elhagyta előtte való nap. Lépi, marja egymást, meri nem akarja, nem érti, hogy egymás születése a békét és testvériséget jeleztette az emberiségnek.

Vessük le a szentimentalizmus könnyű gúnyjátát magunkról és a karácsonyban ne csak az ünnepi szimbólumot ünnepejjük, hanem magát a krisztusi eszmét, amely békét és testvériséget hirdetett a földön... Békét, jogot, egyenlőséget az összes népeknek. Barati jóbót

jó meleg szavakat az elnyomottaknak, hogy jöjjön el végre a Népek országa, ahol a bette-

hemi csillag örök békéje sugárzik az emberiségre.
Molnár Sandor.

A kommunisták romboló munkája a Zsilvölgyében.

Elárasztották a piakátokkal a Zsilvölgyet is. — Kiéptittek a kommunista sajtók Vulkánban. — A szocialista szervezetei és belratokcsak ahogy végezhessek romboló munkájukat. — A munkásság nagy lömög nem azonosíthat magukat az ostoba romboló politikával.

(Petroseni, december 19.) Ismeretes az utágo-olvasó közönség előtt, hogy pár hónappal ezelőtt az az újsághír járta be az egész világsáprót, hogy a moszkvai narmadik internacionálé központi irodálé elhallozta, hogy ha az angol, francia, német és a többi nyugati ország öntudatos munkásságával nem tudja elhagadott romboló tanulat, áteszi a székhelyét a Balkánra, illetve azon országok munkái közé, amelyek kevésbé öntudatosak és megpróbálják közönség gyilkos rendszert hozó politikáját elterjeszteti.

Ennek a határozatnak aztán ugylásit meglett a következménye, mert nálunk pl. az egész országban az elmúlt hét szerda éjlelén eddig részben ismeretlen, részben pedig már letárazottat agitátorok az egész ország nagyobb ipari göcspontjain óriási mennyiségű forradalmra és más törvény ellenességre felhívó plakátokat osztogattak szét, amelyekben felhívást tettek az ismert módosítást mindenféle nemzetiség és mindenféle munkást, valamint tisztviselőt, hogy sorakozzék a kommunispartit táborába és vivják meg a kommunista, világot megváltoztató forradalmat sz.

A rópiatörk eljuttottak ide a Zsilvölgybe is, ahol mind eddig a nagy lömögű munkásság mentes volt mindenféle szélesítéses politikát elvetők.

A rópiatörk az el folyamán hordák szét okvetlenül ismerős egyének és Petrosenben a nyugati bajna szájába rakatt egy csomót, majd a Keleten és Dákabányai helyezték el nagyobb lömögű lázító rópiatörk. Ungancsak akkor éjli több egyén bejárta a munkástelepeket és minden ajóba és a kertekbe elszórták.

hogy mindenki tudomást szerezzen felőle.

Az asszony gyorsan lépett meg és a hatóságok azonnal megindították nyomozást. Először is kitallgatták az összes éjli öröket, akik felhívót az valótiság, hogy nem tudnak semmiről semmit. Majd az ismeretb munkásszervezőket: Recenat, Molnár, Imecset, Drobliscot és még egy sereg munkást hallgatták ki, akik tekine, hogy mindannyian az amterdamlal irányzat hível nemcsak, hogy nem tudnak semmit róla, de ellélték azt a romboló munkát, amelyet evel a harcmodorral a kommunispart elterelt.

A nyomozást természetesen bevezették minden irányban és előállították a hatóságok és ismert zsilvölgyi kommunisisták is, akik közül legelőbb egy Sibera nevezetű és egy Csernovszky nevezetű munkás beavallotta, hogy részese a rópiatörk szétosztásában. Ungancsak a hatóságok tudomására jutott, hogy egy Popovics G. nevezetű bányamunkást az elmúlt hét egyik napján megjelent valami Lukács, vagy Lukács nevű teljesen idegen ember, aki magát a brassói kommunispartit tükárnak mondta és ajánlotta Popovicsnak, hogy engedje meg, hogy rópiatörk hagyjon nála Popovics vallomása szerint az illatú azt mondta neki, hogy fogadja csak el a rópiatörk, mert azokat a szocialispartit szilvölgyi kerletitükára, Molnár Sandor küldi. Ebben az irányban megindított nyomozás azonban azt eredményezte, hogy a petroseni Sigrantra érdeklődésre a brassói sigrantra azt a választ adta, hogy Lukács a kommunispartit tükára sohasem beszélt Molnár, amelyet kijelentett Molnár Sandor is, hogy ez valótlán hazugság és csak egy ostoba fejnek a kitalálása.

Lévai Lajos:

A hóhelyek...

Szálltak, hullottak a fehér hóhelyek... Szeret azórdókat a sóét, karácsonyi éjszakában, mint egy életvédi boldogságnak ösztépet levidőrábaj... Egyszer egyszerű kemény szemekben kopogtak az ünnepek-re kiválgított ablakok fényes szemén, mint drága gyöngyszemek, melyeket kihajítottak a most gazdátlanul hullanak, elfelejtkezve gardájkáról, ki egy éven át volt búszke rájuk... Hullottak párosan, vidáman, táncot lejőve... Szállottak árva-

nyan, egyenként, társatlannal, ide-oda hajlóva hába... Szállottak fehérén, mint a tavalyi, forró kőnyeknek megfogott, hideg emlékei...

...Csapattoként érkeztek meg a kemény, kérdés szívo földre... Meleg, fekete bundában, behúzott fejével az önmeglegetett ifjú ur. Elgondolta magában, hogy vajlón mit fog kapni kriszkindinél attól a kedves családól, ahová most ő olyan kedvetlenül megyen esteledre. Észre se vette, hogy a hóhelyek kis ármádjája már egészen ellepte fekete ruháját... A

hóhelyek éjli csillagosa elbolytote utasunkat; már jobban szerezett volna tovább sédelni egyelőt az ó társ, éjli vendégével mosni, eddig az uton vagy eszedes, szőlőnül megúntni egy zöld karácsonyia alatt... vagy édesanyja sirját felkeresni, ahol nem halnak meg a hóhelyek...

...megkezdett a hivatalos ház élé... A zongora hűvösöznél zenélt át abakón az ember elcsúszott a hóhelyeket és bement a háza. A búított előszobában kabátját, kalapját gyorsan feldobta... s a hóhelyek, mint megbéjtot, öntagutott könnyezseppék hullottak el poros parketton.

Ejféli szent miséről sietett haza a pártában maradt leányzó. Babosán hűtel várta minden keresztutnát a jövendőbejűt... Haragudott a sorsra, hogy masnak, mindenkinek van már erős támazsa, élelmetlen életúrsa egy zsambós, veszekedő, kővélő és jöteletlen kereső ferjén... csak, csak neki nincs. Redig az a másik buta, csunya és szegény. Nem fűl ő tovább várni, hanem maga fogja keresni az, aki vár valakit... és elindult. A hóhelyek hangtalanul hallgatoztak kőöte; amerre ment álbánnya ott maradt a megölt hősieseken, mint valami tolványomok a piszkos sárban... De mégis ment gyorsan és néjtelen. A hóbán áttört az lába, haját ruhája, de azért tovább haladt. Egyszerre megfogant, a hó már a lábászig hullott álmaghatatlan gának... Az a lágy, széteső, ártatlan, fehér hóhelyek úgy szóltott hözött, mint egy éjli dörrenést, mint egy keskeny parancs, mint egy rajtaszótt megfenyítés... Elvett tovább... vissza, azonnal! A leány fevete a hóhelyet a eszedesen haragon csak ezt mondta: Koszón... nagyon köszönöm és felnezett az égre! — szemébe egy meleg, nagy könnyezsepp hullott alá, mely felitta a beszédese hóhelyét...

Tovább hullott a hó... Alig, alig tudott előhaladni a csillag hóhelyek szét éjszákjában egy rongyos, gyász ruhás, öreg asszony... Először is megkérte a kinevet, minden reményeséget vesztette el katonafában... A hóhelyek, mint mennyországi angyalkák, nak pite szárnyaltól repdestek alig nyíló, szomorú szempillán... Karácsonyá éj van a kezében, gyertya a hársz kezű köcsőben és leirhatatlan bánat a szívében... "Fiam, te drága, rossz fiam, ha te élnél, nem szenvedne, nem ézne a te édesanyád!... Megyek hozzád a hideg, néma, jó sirhoz; viszek nekem karácsonyia ágat... kis Jeruzsák kútjába. Oh, hogy szeretted, ó hogy vártad az angyalt, mint olyan szép, kővér, gazdag gyermek volnál!... mindig a kéménylyukak nézted, mert azt gondoltad, hogy ott reptet be az angyal szeregy... Szegény fiam és te most ott lennél..." Hullott a hóhelyek, mint kővilágító, hideg megkötéses fény a tenetű falak... A fű és az anyai tallakozott anekél, hogy láthatók volna egymást... A letéztott karácsonyá éj, mint egy eltört kereszt, a kúszókód, égy gyertya-láng, mint egy eltört száló ember lehet üncnepte a hideg sir felett a halhatatlan anyai szeretetnek meghálálhatatlan jóságát... Megkondultak a szalozásos haragok... A nagy temetőben senki élő, csak egy bus édesanyja... "Itt hagylát, élelmetlen drága, rossz fiam!"... "Az édesanya meglepte azokat, száraz, vékony karjával futniak hideg sírmelet... A haragok békét hintve zúgtak-búgtak... Az éjben kiált karokkal ment elbe az erő, halála sebestől ifjú a majd megfogott, most érkező, édesanyának...

...A hóhelyek — mennyi parancsokra puhában, sűrűben szálltak megismogatóva, betakarva a gyermek sirján megfogott éles, jó anyát... A hóhelyek szálltak, hullottak...

a világot. Őr az örök érzés, amelynek létezőt köszönhetjük.

A melyik a Napból szakadt ki s nem a világgye-tem hidegkövetőg kődoból. Őr a Nagy Törvénnyel, amely teremtés nagy műve után lázadó egy megalázott és kigunyott, lebecsürelt és nem fogadott el testvérnek, hanem szarvoskodikóktól akart rajta.

Őr a Nagy Törvénnyel, amely akkor szelíden fel-állt s a Szívbe költöztet. Újára engedte, hogy né-lyek, hogy teremten, hogy pusztítsan, mert tudta, hogy a-lyek az egy egy alkotta se élt meg.

Tudja, hogy az egy fenhézag bűnösége által-vezet ember élete csak cselekedni erőltetés és kauszt-erőforrás sorozata.

Férelmét az ubóh, hogy annál nagyobb legyen, annál jóságosabb legyen győzelme az ember lelken.

És amikor a csüggedés gonjára élelkezik. Amikor porba hever az Őntudat. Amikor az egy szelíden jár-ka a kétségbeesés léte sűrűsége a tömegnek s az egyén lé-veliségét. — Őden kedvesen megjelenik a láthatóan s a lejtőn embert megáztathat. Csak behurkolja a Szívbe előle a sugárval s az elkínzott léleknek dalolni kezd Dalolni kezd a Boldogságról...

...Bán ferenc váltak valaki megerítenie. Főttekint. Kedves, báronyszerű leányok mosolygott rá kér-dőn... Bán rettenetes erőltetésű évek jövednek akart erőszakolni magára, de csak szavany litorba- fűtött össze az ajkát.

A lény belkölöri, s a nők őszintén kíváncsi-ágat kezdje lagatni.

Édes, drága testvér! ráadt a lufire, Testének elek- tromos melege átfutott Bán ereibe s megzavarta annak gondolatait.

Minden elakart mondani a leányok. Hogy utca- ra került. Hogy a Nyomornak néz elebe. Hogy mindennek: a boldog együtt teremtésének vége. Hogy ő rá már nem szímlon, kedvetlen, íradat. Az élt meüdnök lát- szó harcai nem bírja tovább.

...Nem más mintha a tragikus szavak elűntek volna a torkából. Fásultsága mintha hirtelen kietegte volna karmából Rejtelmek bűne őt indult el viráralan szí- velt. Hogy felé s úrra kénytelte a kétségbeesést.

Az utca, az emberek, mintha hirtelen új szí- velt kaptak volna. Ragyogóbbnak, biztatóbbnak látt a nap- fényt. A nap világot özönya úgy tödült tedőbe, mintha egy nyílórk fűlgett szavát végtel érné nem akart alaglat- higgott volna maga mögött.

Szívben a Vagy, a Kedv, a Remény szílt meg és méltalankával duruzsolt fölébe;

— Nem szégyenlő magad te bóh, elcsüggedt gyerekek!

Óldad mellette a boldogság dalot, miért ke- resed a felhők között azz?

— Nézd itt van, lebréni! e mondani róla? Arany- selmes hajról, neveit hirtel ösztö ajkáról, selmes szemlélőitől.

Nem éred-e vérenek, illéságon világot terem- tes és mindent kárpótol düjjébe aszúrászt, amit tes- tedbe áramlik át?

Nem éred-e hajának, testének illatát, az Ért, a Híet, amely értésével körül ölt s ezer tükör asjeit, met örömeinek a világye-tem élőlényének intetői ere- deti boldogsággal nyújtja!

Élnél-e szólan, lemondan haladai mellett, gyáva- mit, amit még kiderít, hogy tudom-e, szaki- kon a Sors bangjának keresztül utat Szívhez?

— Hát ha a világ, gazságon, őnzésnek minden szennyes gerendáit uadba vetnék és szászor meg- alkanak, sárba tipornának, lépének az izmot rólad — nem-e lenne érdemes ujleszűlned és harcolni érte?!

Harosznáza lábalhoz borult, és kikacagott a perc gyávaaságok? Ő elé borult, akart őrzése, Művészet- telemek meg, ahogy kétségbeesetten szászor bu- kott vissza az Embor, hogy újra dadmalan indúl- jon el harcos útjára.

...Tékozlón, hitet ösztve duruzsolt a Hang s Dun- azon vette magát észre, hogy az elmúlt órák kétség- beesett töprengése, most dusan öntö kacagás gyönyöl- ki, s ebben a hangban boldogan ismert rá Szívére.

Magához szorította a lény gömbölyű puhs karját s a kérdő szemekbe tekintve fölénys, megnyugtató fé- rias hanggal válaszolt:

— Semmi kedves, csak valami csupán megábrított, de nem is erődesben bészűl róla...

1964.

Idő hullámaiból...

(Emléscsok)

Idő hullámaiból feltűnsz drága any- Márványajárral s kibontott hajjaddal, Nemes, fehér órkád bíb, halvány nagyon, Áltét fűlőlmának árnya zúza vagon.

De csemele most is oly varázslat bírnak, Csillagok közt nő nagy és közt között állsz!

A te búvós arcom merengővé tézen, Szemen könnyel telít s imádatul nézem Miként vennék ki idő tengeréből?

Az én kellenhez mint emledek föl? Arcod hadd értsen az én könyes órcám, Szívjam ki a lelkek ajkam ég csókján,

S hogy felmegytem elhűgött kezéd, Az én keltőre szűz felte tegyed.

De júl jóva tűnés el, ismét hova leszel? Drága, imádot leyl ismét hova vesztél?... Ismét magam vagyok, l-haragytok karom, S bennem víződnak bus emlekek vágyom.

Hazatalán nyulok kedves nyelv után, Nem vehetek hozzád, — víz az időhullám...

Bocsásd meg nekik...

Apostolok Apostola, Te, ki születél és lent járál a földön, mint annyi más embere a vilá- gnak. Egyszerű ruhát alát szivedben hordtal az Új életet Apostolok Apostola, Te.

Ki meztelen lábbal léptél át az utak görös végtelenségét és talpadat felhasogatál a száraz göröngyök, de Te fíradhatatlanul szórta az Igét a kényes pofeszűkők zsarnoksága ellen. Voltak kevesen, akik megértették.

De a tömeg csodája még arcul köpött, mert nem hallotta lisztán a Szavak nejét. Bocsásd meg velükért, mert a zsarnokság első- titette szégyénye lelkiük.

A Te lelked, lelket ad nekik és új szíve- ket a hideg kő helyett, melyek már nem is do- bognak csak véresen gondolkodni egymásra.

Az idő borzalmasan őszlelőre szegények szívét, de hidd meg Krisztusom, hogy ők nem hibásak ezért. Ládd, ezer és millió évek óta együtt, egyformán gurják a földet és emeli nehéz súlyát a mindennapi robotnak és nem találják meg soha életüket. Esténként, ha a temp- lom harangja hívogatóan szol meg, ők read- gondolnak.

Minden szarnok és keményszívű ember közt is jó szívűkkel várják a nagyszeri meg- váltást életüknek.

Én magam is fiatal, meleg emberszerető szívvel ott állok a sok-sok millió közt és az Igt figyelem.

Nem tördöm az országok átkos, rossz ascarkodásával, mert kívül állok az ascarkodók.

Mint az Eszme, átlepek millió méteres lá- baimmel minden határon és átfutom a sok éhes, diergő, reszkető szívet.

Az északi sarktól a déli sarkig keresem, tapogatom az Embert.

A világnak ezt a legszomorubb és legel- gyévőbb, legizálatlanabbul élő fonnyadt lényét. Keresem, kutatom, hogy megtaláljam sze- nyét, mert a fény már elűtött és kigylzt, de utjaikon sorompok állnak áttörőlenül.

Neked már nem születésűn ünnepelek ma, hanem Téged, a Szemeled halhatatlan Igét.

Hallod ezt a borzalmas fűlősköltő zajt, ki- álást, sirást, panaszt? Az emberek szava ez. Négyszázhatvanféle nyelv nyelven ordítanak és nem értik egymást. Szétszaggatták őket, hogy örökké nyomorultak legyenek.

Hogy ne találják meg egymás boldogságát, egymás szívét soha.

Te, aki hirdetted az Igét, hány nyelven hintetted el az emberek között?

Milyen nyelven mondtad? Oh, hogy keresűk évmilliók óta, hogy egymásra leljenek a megtevévedettek.

Apostolok Apostola, Te! A hulló, fehér feltűtűtűk im fogad- talunk tesztük, hogy az évmilliók időket elker- gylt nehéz utainkól és minden embert a vi- lágnak magunk köré gyűjtjük hogy az eltévedt árva szívetek a Holnap emberéve tegyük és a szeretőbb hatalmas babérkoszorút fonjunk majd és boldog megelégedést arcol korozuba he- lyezűk az örök Embert képet.

És Te pedig bocsásd meg azok bűnei, akik az életükben őszlályok és nemzetek szem- pontjából fogják fel a világ folyását. Bocsásd meg nekik, mert nem tudják, hogy rossz dol- got cselekednek amazokkal szemben...

Molnár Sándor

Karácsony esti mementó.

„Örömet hirdetek nektek” — szól az égi üzenet s szívvel-bálszamozó zene zendül fel az elcsendesült palástmozók felett. A pásztorkok megremegnek. A dicőség fűvalmatól lengő zászlák alatt meghajolnak a vezérek, a kirá- lyok, térdre roskad a Nemzet s kezét össze- kulcsolva az ég felé kiált: Istennek szent Fia, légy a mi vezérünk!...

Egy pillanatra megszűnik a Góg, urrá lesz Az alázat; egy pillanatra felleben a me- gérés, a béke koránaja, hogy szivünkbe lopja egy rójké boldogság aranygarasját... s hogy majd utat mutasson a keresztet hordozónak a Golgota felé...

Ezerkilencszázhuszonnégy karácsony este, Fénylő csillag vándorol tusa az éther szár- nyain... s körülöttem halotti némaságban alusz- nak a falvak...

Ebredjtek Emberek, Munkások, Testvé- rek! Jertek ragadjuk lantot! Zengjen fel aj- kainkon a dal! Hadd visszahangozzak soha meg nem szűnő, lelket éltető dalainkat Erdély bércei! Hadd tudja meg a nagy világ, hadd tudja meg az Eg, hogy itt egy dalos nemzet él!

Járjunk el örvezdeve egymás ablakai alá; töltse be szíveinket a megnyugvás, a „mind- nyájban emberek vagyunk” megértő tudata, a Szeretet, a Hít. És higgyünk erősen, rendület- lenül... Mert hit nélkül nincs élet, hit nélkül nincs boldogság, hit nélkül, mint oldott kéve szét hull nemzetünk!

Legyűlök hű polgárai hazánkunk, szikla- várai fajunknak, igaz táplálói kultúránkak. Kar a karba öltve „testvériség” jelszóval ha- ladjunk sorraajzolta utainkon. Terejűk vágya- inkat az erkölcselenség, a gyűlölet fekete ár- nyaiból szent, ideális célok felé, melyeköl főgy emberi-létünk megmaradása.

Tárjuk ki szíveinket, öntsük ki keblünk melegét egymás iránt, hogy fakasszon szá- munkra szebb, virágzóbb Tavaszt, boldogabb

Jövendő! Tegyük így s tegyük ezt akkor is így, ha e munkálkodásunkért nem jutna más százmunka ösztályrésztől, csak a szenvedé- sek mártírkoszoruja.

Mert az áldásos munka csak áldást ter- met!

S ha majd megjön a Tavasz s küzdött céljaink felett megéri a gyümölcs; és bár ne érjünk rá kiviragzott álmaink anykényában tőden megpiheni; serkentsen munkára, egymást- megbeszélésre az a tudat, hogy majdan azok, akik általunk egyengetett ösvényeken halad- nak tava fáradságos, de boldogító teinteinket ezerszer áldani fog az utókör...

... A betlehemi istálló felett megált egy csillag. Jertek hát, Testvéreim járuljunk mi is oda. Hajtsuk meg anyni könnyűl áztatott, anyni vihártól marcangolt lelki-lobogókat a Nagy-kisded előtt. Kinek kezében van életünk, boldogulásunk. Kinek kezében a Mult s a jö- vendő!...

Máté András.

Eoien:

Az Arany.

Óstalovalban lásongott a nép:

A Város átkozva szidák, Gyermeknek, férfiak, asszonyemberek, Vad káromlásokkal dobált fölé.

Az a férfiak vadak, erősek, bírtak, kromból átkültek harakokéssan álltak, A falvak fölött fűlőmeget előtt Óstompra indultak a Város ellen...

... És gunyasos kacagott a Város.

Kacagott, mint egy bádogny aranyos mezeben. Karja a forrongó nőt felé hajlított Egy modulat megállt! parancsolt! A másik... csillagó erejét a bádog Aranyok Közébük szarta

... És csendes lett minden.

Molnár Sándor:

Szegény emberek.

Az északi szél haragosan szelte át a magas hegyek tetjeit és barázdálón süttet be a novembri éjszakába. A hegyek megkövesedett oldalán egymásra borultak a fák, összehajlva értéltelen szavakat süttogtak egymás felé. Éjjel a fűtelepárok nyakait karjantott a harkály pedig néha-néha vigyor bele és csóré az évszázados fák oldalába, aztán csend volt, melységek, szomorú csend.

A párlást és a kimpulást hegyek öleltek ki itt egymásból. Evmillió évek óta bámulják a világ folyását és engedik verni szelést hálutak az északi szélről. Volt-egykor sok szász évelő az észak viőzei felől jártak és sűrűn tanyáztak benne rablólovagok is. Az élet itt mindig szomorúsággal telt és az éjszakák könnyes és kedvetlenül teltek el. Két ország határa találkozik itt az idők végén és két ország népének szomorú dala volt az élt haragban. A hegyek oldalán vastag fenyők, lőgyök, bukkák nőttek vastag építelővá és fent a síkon pedig dús marhalejtők ontottak magukból a tápláló zöld gyepek. Országjait még nincsenek a völgynek. A mely és járaltán vidék elhanyagolt kobolalt szegélyez és csak néha-néha jár a körség bírja, ha az adót akarta kivenni a föld dolgozóira.

Gazdag údók ez: A hegyek rengeteg vastag termény fálval koszorúzzák az egész vidéket.

Gazdag údók ez: A belsejében megapluva, kényesen hunyaskodik meg a szén: a fekete gyémánt káptatásának bírálma.

Gazdag údók ez: Készülők és zöldlődes réteket utórlételének, de minden kő és minden vagyon a természetéggel együtt mind a szén.

Gazdák szomorú láttak őket és ha ötven évben is jött egyszer egy úr passzióból, észükbe sem jutott észrevenni a népek szomorúságát.

Pedig földök, józan istenurak emberek látk azt a vidéket. Magyar, román, becsületes, kérgeskedő munkások, akik békében, becsületesen éltek egymástól ment a világ. Szegények és ágrózkodáló voltak, mert évezredek óta éltek az élet és megmaradt apáról fiúra, hogy szegények voltak minden időben.

Ha történelem könyvben keresed, úgy nem találod meg soha őket. Azoknak a lapjain ragyogva van megírva ezek életé. Ha azonban te magad ucsa nézel szomorú történelmünk, látod a természet gazdag, pompás kincseit, értékeit és elhanyagolt részeit, utat, vizet és teljes életet Pusztuló világnak áll szembe szomorú sarkában, ahol az emberből sors ostora legrosszabb és rosszabbak a környék, mint bárhol a földnek körökén...

A világ folyása nem hoz semmi újat. Ha néha egy-egy négyfogú batár berobor a szélzúrt házak közé, akkor van csak ünnepi hangulat. Ilyenkor a Habsburgok valamelyik hercegi káptalján rendezi meg üdvözlését. Az elévült földgöly átfurja egy két paraszti kanalyon bórát, de két korona fajtadalmját minden rendben van.

...Egy nap az emberek gyerekeit kín játszottak a zöldes hegoldalán szembeötlő és kergettek egymást a jövedelmük körül, amikor egyszer az egyik megbolított valamibe. Egy egyszerű darab fekete kő formát volt az egész. Magától és észre eldobta a játszótól. A játék folyt tovább. A gyermekek tudatlan gyerekséggel dalolva játszottak játékaikat. Leültekben még nem veti gorkót a Sors bizonytalansága, tehát vídka után ugrik azok a játékok szabályai szerint. Később a másik gyerek ismét megbolított és elkezdett sírni. Sírni úgy, hogy könnyes lett a szemé.

Az anya épen kényeret gazdálkodott, mikor a sírás a fülebe jutott.

Kiszaladt és megkérdezte a gyereket: — Miért sírsz fiaskám? — Mert megütötte magamat ebbe a kőbe. — Melyikbe? — Ott abba.

Az anya felvette a darab követ és nézegetni kezdte. — Ebbe?

— Abba. Megvetni anya ezt a csunya követ csak ne sírj! A gyerek elhallgatott. Az anya pedig nem dobta el a különös követ, hanem bevitte a kis házában szobájába. Még nézte egy darab ideig a fényes jószágát aztán sókó nézett felé a mesterszeregmára.

Ez is mikor az ember hazajött a kaszálóból, elebe állt és mondta:

— Te, a gyerek megütötte magát, — Mibe? — Egy kőbe.

— Milyen kőbe. — Ott van a mesterszeregmára, nézd meg. Nem látok

rajta semmi különösét. Fényes és fekete. Azt hiszem kidobhatod.

Az ember letele rövidszáru pipáját és leült a kemence padjára.

Nézte, forgatta a különös kődarabot és egyáltalán nem gondolt semmire, ami értékesnek volna előtte. Kő, mint a többi — mondta — csak lehetett, de hiszen semmi értéke.

Kiment és elhajította a kezes tövébe.

Pár év múlva a völgyben rendkívüli dolog történt. Erő, papázaseszarak jöttek látóhatáron és köcsök hatalmas csomagokkal. A falu kormsája előtt megálltak és kérdőül néztek.

Milyen vidék ez itt?

— Szegény — volt rá a válasz. — Miért szegény? — kérdezte az úr tovább.

— Mert minden a másé — mondta rá valaki.

A kérdőszókat úr, most elhallgattak és bámulta az eget. Szegény vidék? és „minden a másé”. Mindenesen különös vidék. Különösnek az emberek is.

Déleben nagyokat ittak és déltől elindultak a hegcsúcs felé. Az apró házak lakói kálkák kálkásnak ajkuk elvél felfelé néztek az új jövevények. A jövevények felmentek a hegynek oldalára és vizsgálni kezdték a földnek titkait. Némely helyeken lefoltak és összehajlva tárgyaltak valamiól.

Bizonyára földetnek mérnek — jegyezte meg az egyik hegyi lakó.

— Lehet — mondta rá a másik.

— Inkább új adót fognak kivetni ránk, hagyta rá egy harmadik.

A déz az emberek sem tudták elhallani a titokzatos jövevények célját. Minthogy gondoltak nem tudták a Pénz kegyetlen hatalmát. Ok nem éretek meg a muli század első felének féktelen embergyilkosságát és nem tudták és nem láthatták, hogy a szorgos és dolgozó embert kérek egy új mindent leporzó szörnyeteg fogva felváltani a huszadik század mindené: a gép.

Nem, ezt nem éretek meg.

Egyesek tudták meg közülm, hogy a val a kis fekete kőnek a testével az előjövő évszázadokban a technika mindent fel fog gyúrt, meg magát a feltalálást és felfedezést, az embert is.

— Nem tudák, mert erőtelj fogalmuk sem volt.

A jövevények pedig visszatértek a hegyek oldaláról és megállított rajuk, hogy szomorú k voltak.

Új gesztusok megálltak az egyik lakónak a háza előtt és megpróbáltak leereszkedni hangos beszélni.

A kapuba pedig összejöttek a közeli lakók és halgattak az úr emberek beszélgetését.

Hogy forog a világ sora bátyám? — kérdezte egy papázaseszarak a házgazdától.

Forog a maga útján négyasog és — felelt az ember.

Mit dolgoznak? — kérdezte az tovább.

Kaszálunk — szólt a rövid felelet.

Kinek? — kíváncsiskodott az úr.

Az uraságunk...

Egy pillanatra csend lett. Mind a két oldal érezték, hogy tobbat kérddet és tobbat monddott mint a mennyi keltet világot.

— Ez a szend új gondolatokat cobolt feljött.

Hát az urak mi ártatlan vannak? Kérdezte egy bátrabb hang a sokaság közül.

Nekünk dolgunk volt itt — volt a rövid felelet. Talán csak nem új adókat jöttek az urak kivetni?

— Jegyezte meg a papázaseszarak úr mi szentet kerestünk.

— Szén. Milyen az kérem.

— Fekete mint a szurok — volt a felvilágosítás.

Az emberek most észbe jutott a gyerek. Az a fekete kő, mellyel megütötte a lábát és amelyet ő a kezes tövébe dobott.

Fekete... Várjaknak csak az urak egy kisre.

— És ábálagott a kerítés mellé, hogy megkeresse a fekete követ. Hamar megtalálta és vitte a varázsköz csopori felé. Persze nem tudomajonoknál nevel szemeljenlőseget. Egy paraszt egy tudatlan fúlás ember nem fogja túllátni őket.

Itt van — szólt örömmel az ember.

Néztek meg az urak, hogy milyen fájta köze az a hegynek? Egyszer megütötte a lábát a gyermeknek is mérgező dobant a kerítés alá.

A jövevények összejöttek és tanakodni kezdtek. A szine olyan volt mint a szurok. Könyös és így nem lehetett közzé hasonlítani. Majd a mérnök vette a kezébe és csakhamar rájött, hogy ez szén.

A parasztek megmutatták, hogy hol tállták meg. Az urak megfigyelték és másnap pedig elutaztak észrevetlén. Bajtuk már dresseb volt és könnyebbé. Bani a bajuk mélyen pedig ott csillogott a huszadik század ura és parasztsága a mindenhát pénz egyetlen értéke: a szén.

Pár év múlva a völgyt elepte a pénz. Hatalmas pénzemberből álló társaság vette meg a szénmérles jogát és a bírást termés fizetá aranypénze évről-évre

gyalt a bank fölőkbán. Több mint húszzer dolláros munkások léta, faragt éjjel-nappal a földnek belsejébe.

Ezek a szegény robotoló fáradt borzalmak életet éltek. Nem annyira az ember féltékenység sújtotta őket, mint a föld mélyéigben lévő forró levegő. Arok hő, és színtelen lett a földgyombrán, szemek belsejé és vékony hátukból, soványan kált a csomjúk. A pénz pedig ekkor már hatalmas erővel fektet az egész mindenség. A Tóke dies, szorpozott, imperialista felvétel rárterpeszkedett az egész országban napvilágra. Lájkajkák letek az emberek legnagyobb rétegel és segített hordozni uszályát mindenki, aki pénzből kellett, hogy hatalmas nyomorult életét, a pénzével a reggeli imádkozás hangjában a szűzgyalán napvilágra — csillagos éjszakában a dalokban és a csendmődben. Vores, letele nyomok jeleztek borzástó romboló munkáját. Ez a falupidát szörnyetég, mindegy léten készült legázolni, letiporni minden. Erővel beállította az emberekhez kétfelét egész számtalanlalt és mindegy ideitől elmozdult, egy világörös kergelte, utazt maga elől a munkástól.

A hegyoldalba jó gondozott urak épültek és a hegyek ormairól messziről jött kezek kaszaboláltak le az égy nyúlózódo fényesek szazereit. Az elti golyó házak között telefontom építettek az illúziókat és minden ucában engedélyezték legalább egy idábu szálkától kibélt kormását.

Erdőbe jöttek össze a bányász szomorú emberek.

Ha szabadjüket megengedték ilt tölték idejüket. Várja ilt ókelt rossz kerszt szilválszág és sóút, illeszté. Várja ilt ókelt szusz lámpást. Vanak közük elhatározott, pártoskodók és pártolónéklók: Számukra a nagylvág nem sokat jelent. Hírek nem járnak hozzájuk és amit tudnak, az csak úgy magukon tapasztalnak minden időben.

Az alkolhol rossz gőzölő elkalib a letek és öntudatlanul is szomorúsággal viszik bele minden beszédükbe. Egyszer emberek gondolat és embert élt nélkül.

Az egyik ilyen egyszerű ember így szól:

Héj, emberek, de kuya komizt világ. Mi csak beszűdnk, veszekedünk és civakodunk egymással, de engedjük magunkat mindenkélt kiuzsárolni.

Bolond beszéd — mondta rá egy falosember.

— Mi nem engedjük magunkat kiuzsárolni. Mi magunk úrszorozzuk ki magunkat. Oh, szegény embertársaim én vagyok a legnyomorultabb az világon. Nekem még annyit örömen ainszen, hogy gyermekim legyenek. Pedig milyen szép volna három szép gyerek. Pista, Julcsa és Anna névre halneznék. De nincs. Nincs. Tudjátok mi az?

— Az bezzét-bezzét tovább öntudatlanul. Arén, szíven, lelken ott hordta onk a társaságomk minden bűné. A csánkyánhoz értet, de gondolkodni sem tudott soha.

Kint pedig a vihar tovább tombolt az órási hegyek közt és felémelesen rázta az ablakot, meg egy sóút rossz kéz. A bányászok elhallgattak a szelek erődiázást és késő éjjel botorkáltak hazafelé szegényes lakukba. Ilyenkor csak néha pisogott le sóteses fánye valamely csillagnak, de a fáluk mögött ott ragyogott az ajóvendő embertársai parányi sugára...

Valaki a tavaszi éjszakában elrikantotta magát!

Elni akarunk!

A megváltás emberek agyonkínzó lelkeinek szomorú hangjai voltak ezek:

Ezen a földön miénk az élet — jegyezte meg valaki. Ha porból vagyunk teremtve mint minden ember, úgy azokat a jogokat kell, hogy élvezzünk amit minden ember élvez. Ez a föld egyformán fogad be jót és gonoszot, tehát nem volna helyes, ha mi ilt magunk közt ezt az iszonyatos lélek szelválszást élvezgének.

Elni akarunk!

S valami titokatos erő ragadta megváltó őket és a démoni lényzatú törtéte. elkábította mindannyiukat. A nyomor áronzotta őket az é. A világ és a fajtadom kiálltas, mint borzolyó ruhát végig a néma éjszakában. A lények dala szomorúsággal volt tele.

A gyermekek játékaiba kobolizás után belejártsók a Sors a csesment tejeiben elpusztíthatatlan mérég gyökerezett és a könyekben a könyvek, könyvi csillogtak rendtellenül.

A könykök pedig egy napon kemény akaratok lettek és szemmel, füllel, karal, kézzel belekísáltak a síkú világo:

A mi életünk mindenkélt élete!

A másnap a világ napvilágra létezéséből vitte a szót: „Ha pedig életünk nem az élet, akkor az élet, úgy nincsen is jogod elvenni senkiét az”. „Mert minden ember emberek született és egyforma lélen élőt.

Különbözet életet csak azok élhetnek, akik szeretik ezt a világot. Mi a természet törvénye szerint született tehát jogunk van életünk megkövetelni”.

A lázadók azonban korláfűtők és megváltásuk a Vármegegy börtönöké lett...

A tavaszi nap utolsó sugara pedig ringatta a kővet füvetek. A termékekől sugárzott égett firt a belsejében lévő termékenység szög hevéit, mert az elhullott véreseppelők már csírák fogtak a jövendő társadalmának termékeny kalászai...

Consumul muncitorilor din Valea Jiului S. A. Petroșani

FILIALE: VULCAN, ANINOASA, PETRILA

În Petroșani: Str. Mihai Viteazul 11 și în Piața Str. Regele Ferdinand 17.

Face comerț de măcelărie, mezeluri, brutărie, coloniale, manufactură (textile), tutun, sare, săpun, cereale și de ori ce alte articole necesare

gospodăriilor

**Vinde la toată lumea,
mai efin ca ori unde!**

Zsilvölgyi Munkás Szövetkezet Részvénytársaság Petroșeni

FIÓKOK: VULKÁN, ANINOSZA, PETRILA

Petroșeniben: Str. Mihai Viteazul 11 és Str. Regele Ferdinand 17, a Piacon.

Foglalkozik a kereskedelem minden ágával. Ajánlja dusan felszerelt fűszer, termény, divatárú, dohány, só, szappan, husáru és hideg felvágott raktárát.

Legolcsóbb beszerzési forrás!

Pontos kiszolgálás!

TELEFON

BIROU
CENTRAL
No. 66.

MAGAZIN
No. 65.

THOMAS BINDER és FIAI Sörgyára SIBIU.

Likör, szesz, sör és mindenféle italok állandóan raktáron kaphatók a zsilvölgyi lerakatoknál.

Petroșeni Lupeni
Str. Avram Stancu Str. Reg. Ferdinand
No. 20. Telefon 57

LÖWY SÁNDOR versenyáruháza Petroșeniben

Nagyérdemű vendéközönséget vanzerencsem értesíteni, hogy külföldi utamról hazaérkezve gyönyörű **Női-kabát Modelleket hoztam Bécsből.**

Ugyiszintén óriási választékban férfi ruhákat, bőrkabátokat, raglá-nokat, bundákat.

Tekintettel arra, hogy igen nagy választékkal rendelkezem mindezen cikkekből **igy fölösleges óriási költségekkel nagyobb árakat felkerekíteni**, mert nálam sokkal olcsóbban és kiadás nélkül a legszebb ruhadarabok kaphatók.

Óriási választékban van továbbá szövetek, flanelek, vásznakban mérsékelt árakon.

Kérem nagyérdemű vendőimet mielőtt bevásárlásait eszközölné nálam föltétlen meggyőződni a versenyképességemről.

Tisztelettel:

Löwy Sándor
versenyáruháza Petroșeniben.

Vásárhelyi, Pfanner & Comp. Vas

Fűszer Festék

Petroșeni, Telefon 53.
Pontos kiszolgálás!

Nagy karácsonyi vásár
mindenfélétélújodtságokban

a

**„Turul”
cipőgyár**

Petroșeni fiókjában.
Strada Regele Ferdinand.

Kis emberek! Hivatalnokok! Munkások!

Totok István

Épület és butoraszatolnál
dolgoztatnak.

Strada Anton Pan. (Munkás Casino mellett).

Elsőrangú munka! Jutányos árak!

Nefogadion el mást!

Pyram, Revolver, Leda gyártmányu legjobb cipőkrémet.
Feldmúl minden más gyártmány.
Terpentines és a bőrt megóvja.

A Besco-féle „Ideál” likör és Bányász rum mellett fűtyálunk a világra!

Baumel Steiner & Co.
Likörgyára Kir. udvari szállítók.

Zsilvölgyi képviselője

Weisz Manó
kereskedelmi irodája.

Steaua României

román biztosító intézet București

elvállal a legjutányosabb feltételek mellett bányászokat élet és balesetbiztosításra.

Fűgynökség Petroșeniben

Strada Regele Ferdinand 37. szám (Joanovia-ház.)

15%os árengedmény
karácsonyi ünnepekre a

Derby
uri cipőüzletbe.

Petroșeni Str. Reg. Ferdinand u.

KÖZGAZDASÁG

Beszélgetés Ioan P. Ioannal,
a Consumul Municipilor igazgatójával.

Mindenki ismeri „Halalmas alakját”, amiben nagyban hasonlít Heróliozhoz a francia költőnknek nagynevű

alkotásához. A tulajdonságok a tulajdonságok, a keltő kort, hogy Herólioz állandóan piázik Ioan P. Ioan pedig egyáltalán nem szokott piázni. Energiában azonban felmúlja meg Heróliozt is. Ez az egyetlen titka, amelyet vele kapcsolatban állandóan magyarázni szoktak. Anyai halálunk beszélni róla, hogy önkéntelenül is arra gondoltunk, hogy megfogjuk szóvalni lapunk hasábjain. Itad' lássuk, meg ki az az ördögnek képzelt Ión? Mik a gondolatok? És milyen véleményem van a Consum politikájai illatáról?

Már ott állunk vele szemben a Consum irodájában. Fellett kérdésekre gyorsan és pontosan válaszol.

— Helyi mi a véleményem, a zsilvölgyi gazdasági helyzetről? Nem igen szeretek nyilatkozni. Nekünk egyetlen célunk van, a Consum becstelensége és jól lássa el a munkásságát mindenféle szükséglettel. Az a legfontosabb számunkra, hogy a munkásság megelégedett legyen.

Sokan vannak, akik ezt a munkát félremagyarázzák és úgy állítanak be engem is mint, aki ellenséges volna a zsilvölgyi kereskedelmi életnek. Ezek az emberek azt hiszem félremagyarázva vezette, mert — Ön jól tudja, — hogy a Consumot nem én csináltam. Társaságunk miniszter Teodoroscu vezényszóval valamin a munkásság képviselői között építettek fel ezt az eszmét. A céljuk az volt, hogy olcsón és jól szolgálják a cikkeket lássák el a munkásságot. Engem ez a vezetés állított ide és itt csak kötelességem teljesíteni.

Nem vagyok ellenség senkinek sem, de ha a Consum oldójában ad a fogazócskát, az a Consum jól megszervezett menetele a tükre. Ezért még nem kell, hogy én ellenség legyek a lakosok. Ön tudja jól, hogy nálunk a marhánszám jelenlegnek ártalmosság van és ugyszóval a többi cikk a jóval olcsóbbak mint máshol a vidéken. Különbösen is mi csak a munkások óhajuk elintézni a többi kereskedőknek, tekintve a többi vállalatokat is — elegendő fogazó áll mindig rendelkezésükre.

Egyeként nem tartom igaznak azt, hogy Petroşeni az útlek nem prosperálhat a Consum miatt, mert erre rácsójt az a tény, hogy a sokat nagyobb tökével rendelkező „Federaia Iul” is hatalmas üzleti nyitott és a bányamunkások nélkül is jelentékeny üzlet fejlődött ki.

Idag tartott az interjú, mely érdekességénél fogva a nagy nyilvánosság elé tartozik.

A „feltámadt halott”

(Lupeni munkásaink jelentéje). Nagy riadalmat okozott e hó 15-én, dében Lupenben az a hír, hogy néhai Aliman Jozsefné sírjából, akit e hó 14-én temettek el vasárnapi heőtre virradó éjje kiabásiást és dübörgést hallottak a temetővel szemköztes lakók. Az eltemetett nő állítólag tetzshaltott lett volna és temetés után a sírban ébredt volna fel. Lupeni majdnem egész lakossága felszaladt a temetőbe és szokatlan esetről meggyőződés is akadtak olyan tulajbuzók is, akik a sír feláshoz látoztak. Mire a rendőrség tudomást szerzett a dologról a sír már nyitva volt és a kíváncsi körüljárók — akik között a halott hozzátartozói is ott voltak, meggyőződhetek, hogy a hulla érintetlenül, amint győződhetek a koporsóban. Az esetnek befejezték teküdt a rendőrségen lesz a folytatása valószínűleg a rendőrségen és önelhatározásból egy ember hallucinációjára — felbontották.

Keresek jömeneteli depót, vendégöltőt vagy egyéb üzletet, hogy biztosíték mellett, elszámolásra vagy jutaletra.

Cim Groaz hírlapíróban.

Az összes zsilvölgyi munkások figyelmébe!

Tudomásomra jutott, hogy egyes felelősen elemek az elmúlt héten történt és a kommunista párt által kiadott plakátok széleszárúak, midőn valamelyik munkás nem akarta elfogadni, az illetőt ügykör-ör az én nevemre hívtakozni, hogy ezzel is bizalmat keltsen maga iránt.

Kijelentem és tudatom az összes zsilvölgyi munkássággal, hogy én senkinek semmiféle röpírt kiostására felhatalmazást nem adtam. Neveben eljárni magamon kívül nincsen joga senkinek. Aki valahol valamennyi ügyben réam hívtakozik, az szemtelenség hazudik és ezt csak azért teszi, hogy ezáltal bizalmat szerezzen magának az ismeretlen munkásság előtt.

Semmiféle Kommunista pártunk, sem Luca, sem más nevű titkáraj nem ismerem. Ha az illető mégis eljár a nevében, úgy szemtelenség hazudik és ez is rávilágít a kommunista párt mentalitására, amely minden időben ilyen hazug alapokon volt lefejtve.

Papovits Georget, mint olyant nem tekintem másnak, mint lumpenproletárnak, aki úgy látszik öntudatlanul és bután önmaga legyártott, mint habár velem csomán mindennap találkoztok és még sem kérdezett meg sohasem, hogy én voltam-e az, aki állítólag azt a Luca nevű urat hozzá küldtem?

Egyébként ismétellen felszólított az összes munkássággal, hogy ne düljön be a kommunista demagógiának, hanem becstelensége és öszintén erősítse meg a szocialista szervezet, hogy azon keresztül szerezze meg magának a kultúrát és tudományt. Szocialisták vagyunk, hogy építsunk. Erős és kitartó munkával, okos szocialista politikával többet érünk el, mint a kommunista demagógia ostoba elveivel.

Petroşeni, 1924. December hó 17-én.

Molnár Sándor

A petroşeni szocialistapárt titkára

E karikatura fedi portréját Muntean Teodor Ipartesületi elnöknek a dévai Ipartesületi kamara tagjának egy esomé más cím és jelleg tulajdonosának, mely cím és jellegéhez nekünk nincs közünk,

de Muntean Teodorhoz a nyomozásunk árál inkább az ő esomé, zügő több az ő szellemi, vígélre a Zsilvölgyi Napló példányát, így a technikai részt tekintve Muntean Teodor a Napló példányának hitekeneti szövegesítését úgy szöveglő, mint „bábaszoros”

szerepel, s mert e tekintetben időszerűségét előzragu (Még egy nyomorék példányt se segített a nagylak) jölsiker: karikaturáját mutatjuk be a többi ingyék-dó „amának”.

A tisztviselők és munkások

jövedelmét adja a jelenlegi társadalmi életund színvonalának fenntartásához olyan magas, hogy az amiggy rosszul fizezett tisztviselői kar már-már az anyagi töltő szelére juttatja. Áz ez különösen az állami tisztviselőkre nézve, akiket legjobban sújt a jövedelmi adó horribilis magsága. A Zsilvölgyében ugyan legutóbb pl. a bányász-szolgálat ezt a kötelezést legveték az alkalmazottak válláról, így tehát nekünk könnyben úszunk meg a gazdasági krízis nehé napjait. A többi vállalatok munkássága azonban most már erősen érzi ezt a rendkívüli teher. Mert amit a régi törvény hetszáz lebe szja meg az az adókövető az őszig, addig elfelejtik az illetékes faterok, hogy ezért három évvel még lehetett szökösben ezt az ősziget venni, de ma már ennek a háromszorosa sem elegendő.

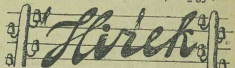
Vegyük példát, hogy mennyivel járul ma az államháztartáshoz a társadalmi munkájan kívül egy felbontott alkalmat.

A tisztviselő, akinek a szar lej fizetése van, fizet havonta jövedelmé adó címen 450 lej; egy másik, akinek havi fizetése 5500 lej, fizet havonta 190 lej; egy munkás, akinek havi fizetése 3000 lej, fizet havonta 120 lej. Ehez jön még egy egész sor apró levonás: betegsegélyző, nyugdíj, temetkezési alap, iskola alap stb. Ugy, hogy a szegény bányamunkást úgyzaván keresetének egy ötödét forsz meg

különböző olyan címen, amelyek illeketéi vagy az állam vagy az intézmény lenne köteles fizetni mindenkör.

„Argus” kimutatása szerint a megjelölt összeg az utolsó három hónapban is 12 százalékkal, ebben az évben pedig összesen 43 százalékkal emelkedett. Vagyis nemcsak az adó és más illeletek járulnak a zsi az életund növelésnek leslőveléséhez, hanem a rossz gazdasági politika és gazdasági helyzet következtében hozzájárul az általános drágaság is, amely legjobban sújja a tisztviselőket és a munkásokat.

Idéje volna már ezt a helyzetet segíteni, mert a megelégedett tisztviselő és munkások sohasem fog lopásra és panamára vetemedni. De így?

Felől szerkesztő: Evien Eugen.
Szerkesztő: Molnár Sándor.
Apróhirdetések szavazatki 3 lej, négyzetcentiméterenként 1 lei 30 ban.

Igen, karácsony este van, Háziaszony,

tegye csak azt a lámpát ide az asztalra. Nem, nem munká sehoja, karácsony este van el, itthon fogok túlni.

Minek menjek? Hó fog járjon megint úgy a szivem, mint a mult karácsonykor fagy, amikor egyedül a szent este beszéltam a várost. Futottam a sorsom szégyensége, az elhagyatóság elől, hogy ne lássam hiedig kis szobám, ahova én voltam el a Jerszuka, mert

nincs pénzem és szegény vagyok, egyedül vagyok egy nagy várost lelkővel.

— Nem, nem megyek, kedves háziaszony, mert nincs hova. Kis zsilvővárosomban talán ilyenkor gyalnak ki a gyertyák és cserényi boldog kis gyermeked kerülök össze. Valamikor leher ruhában én is köztük álltam, ismennem azt a karácsony esti bubájos hangulatokat nem hozza vissza az Élet többé soha.

— Rég volt. A Sors, az évek embert faragtak belőlem. Még kellett ismernem az életet. Tudomásul kellett vennem, hogy ilyenkor karácsony este nemcsak drága fényűzős boldogság van, hanem Szomorúság is.

— Ó, lány! háznál hiedig a kandalló, nines sütemény az asztalon, nines lelkőgyönyörű helyő szoba, ahol esilőgő levelek, kukorikával terhesen boldog karácsonya — de szomorú, rongyos kis események vannak, akik édesanyji fájdalmas tekintete mellett állidögnek a legszebb ünnepi este, mert számunkra a Sors csak a nyomorúság retentése átkát osztotta ki.

— Még kellett mindet ismernem és számunkra nem zavartalan boldogság a karácsonyest többé. Elszerttem az új a kínzó gondolatokat. Krózus, király szeretőm! Ienni, aki kincsekkel, ajándékokkal, jó meleg ruhákkal megakodva tépje fel és szomorú kis lakások hiedőgtől zúmarás ablakát a puha jószágok kézzel töltje le a könyveszepek...

— De nem vagyok sem király sem Krózus. Nines semmink, csak boldog szentimentális szivem van, mely maragódon veti elém a késégsébebe.

— Nem, nem megyek sehoja, kedves háziaszony. Itthon maradok. Leceasavom a lámpa szára, hiedig fények a szar, hiedig lejárja hajtom fejére a szar karácsony estén. Átvészszom az életemek egyedül, hogy jó szót hába vársz a visszagondolat a multra, amikor gyermeki örömmel gondoltam álomra még a nagy karácsonya előtt.

— Reggel, ha véletlenül megdőltem találna itt fejjel előre, békve, ne csodálkozzék el. Könyvetek masztos arcom ne nézze szájnálközten. Évek hosszú sora óta ezt hozza számunkra a karácsony esti s jól is van ez így talán.

— Lent az utcán autók fénye esilög. A szemközti ház ablakából ragyogó karácsonya siluettje villan felém. Eghyangu kis szobámban leotom a lámpát és odaszálllok. Egy fázos kezű kis rikkans el megáll az utcán s az ablakon keresztül is le beáramul a szobába.

Nézünk, nézünk ó kinyitott ajkkal, én... én... — Kedves Háziaszony, higgyon magamra. Boldog ünnepeket... jó éjszaka...

Evien.

Lapunk előfizetőinek olvasáinknak munkatársaink és valamennyi jóakaróinknak boldog karácsonyi ünnepet kívánunk.

A ZSILVÖLGYI NAPLO.

Haarmann, a hannoveri kéjgyilkos.

A hannoveri törvényszék most tárgyalja egy Haarmann nevű emberbőrbe bújó bestia rettetését, aki száznál több fiatalembert eszt a lakására, hogy ott azokat perverz vágyai kielégítése után legyilkolja.

A mint a tárgyaláson kiderült, Haarmann különböző tárgyekkel csalta el lakására a szerencsétlen fiatalembereket, ott megbilincselve őket a beteges vágyának mámorában átharapta forklal a reggel karcaiban az élvezett hullak- ká bérdeve, hideg véreli tranzírozta és tűntette el a holtesteket.

Vadlói előtt mosolygó cinikus arccal áll, beismerte szenvedélyének rettenetes bűnét s tréfás megjegyzéseket tesz a reá való nyaklőtrő, mely szerinte megváltás lesz számára.

A toll fetován áll meg a tömeggyilkos bűnrökrónájának regisztrálásánál, de a Haarmannra való nyaklőtrő gyönyöreiből ott hiszik egyenlő mértékben kellene részélnie a fön- ányó világrom máróájának is, mely elsősorban felelős, hogy ily férgek termelődnek ki talajából.

Jótékonytű előadás a görög eke- egyház javára. A helybeli görög keleti egyház- község e h. 27-én este 10 órai kezdetű táncmulat- ságot rendez a templom harang alajára, amely ezúton is meg kívánja a rendező-ék. Belpénji 20 Lei, családja 3 személyig 40 Lei. Hisszik, hogy a közönség megfogja tenni kötelességét.

Római színműs városunkban. Sinauca Csoma előadásu opera és operette színtársulata az elmúlt héten pár estén vendég szerepeket az Apolló színház termében. A mindenképpen művészes előad- sok meggyőzően a színháziatiatok letetsző és nemze- tesre való tekintet nélkül tapsolt a román színmű- színműs előadását.

A princeps Mircea ezúton is, mint min- dig, egy egész csomó jótékonyssággal fogja meg- szerezni az erre színtársuló szégyen családokat, valamint az ös- zes árvagyermekeket. A mostani karácsonyi kőszis- vasszámnap délután veszi kezdetét a petroveni- tiszre- lő kőszis nagyműtér.

A lupeni-á Karolina-akna közelében egy házban e hó 16-án tíz órai k, melyet rövidesen sikerült el- cslanni, miután a tűzoltóság kivontul volna. A házak a tetje égett le. A kár nem jelentékeny.

Galló Mihály. Az egyik helybéli gyárból indult el s a Zsilvögyi Napló hasábján mutatkozott be a közönségnek először annak idején s most amint érte- slőnk *Invokáció Szilvögyi* budapesti festőművés- z tanítványát. Itt a munkáitól a tehetségekben termékeny humuszából kipatart Galló Mihálynak ezúttal külön- kedvűtől. Tudjuk, hogy beváltja hozzá fűzött remé- nyünket.

Adjon Isten aszonnyt árcept
Bort, búrát, békéséget
Bacco likör édességet.

Modern higiénikus szépség-ápolás a Zsilvögyében!

Olvasónk szíves figyelmébe ajánljuk, hogy a petroveni „Ideál” manucure szalon bevezette a modern higiénikus szépségápolást (kozmetika) és gépekkel felszerelve gyógyít mindennemű szépséghibát. Szépség májfolttal, milleszeres, pattanások arcoról minden hibát elűzi. Öregedő pelyhőit arcoról simód, udód tesz. Vibrációs évő arcmasszázs szakavatott kézzel.

Munkások!

Játékárk, karácsonyi ajándékok Vulcanban csak Kovács Károly üzletében szerezhethető be a legolcsóbban! A munkásság árkedvezményben részesül.

Fűszer és egyéb háztartási cikkek.

Fogorvosi műterem. Sr. Regela Ferdinand szemben a gör. keleti templommal. Nyitva reggel 8-9 óig és délután 2-6-ig. Úgyanot a tanuló felvételt.

Most jelent meg!

Újdonság!

Molnár Sándor

ÚJ TAVASZVÁRS

Versék

Kapható minden könyveskereskedésben és e lap kiadóhivatalában. Ára 40 Lei.

Vasárnap. December 20-án bemutatásra kerül az Apollóban, ismét egy Pat és Patathon film, melynek címe „az Álcasimposz”.

Ezen film a külföldi nagy világpolgár kritikája után jutott a legjobban sikerült felvétele a két nagy- szerző komikusnak. Anyi új ötlet és mulatság jelen- nem van ebben a filmben, hogy az eddigi nagy sikerű Pat és Patathon filmeket is feloljassa.

Keresek egy különbejártatú áres szobát. Jelké- „Moj fizetés”. Cim a kiadóban.

Előszórá prágai módra fűstöltő sonka, olda- lis házag tisztán kezelve kapható. *Tudakosodni Gross hirlapdruda.*

Eladó egy jömeneteli fűszerüzlet. Molnár János Vulcan.

Návrády villanyzerelő és műszerész ARAD- VULCAN. *Petro Wati* írásk, íróképek javítása. Elemek-villamos felszerelési cikkek.

A PETROFANI SIGURANTA HIVATALTOL.

Hirdetmény.

Tudomására hozzuk az összes zsilvögyi idegen állampolgároknak, hogy 1925 január 1-ig jelenkezze- nem kiutazást az alatt jellelt Siguranta hivatalul az összes orvostudományi okmányokkal, amely-ek lettek a honosításukat vagy nem. Állandók, akik a fenti terminusig nem jelennek meg meglesznek bntevés és át lesznek téve a határon.

Petrofani Siguranta főnök
N. P. Popescu.

Hirdetmény.

Tudomására hozzuk az összes idegen állampol- gároknak, hogy e hirdetmény megkezdésétől számítva mindenféle utazást hosszabb időre vagy napal az elutasítás terminusa előtt benyújtandó a fenti hivatalba. Mindenféle kérvény a petrofani Siguranta hivatalhoz legyen címezve. — Aki ezen időn belül nem nyújtja be kérvényét: erre vonatkozó annak kö- telesség szerint el kell hagyni az ország belsejét.

Minden alkalomkor mikor tartózkodási engedélyt kér valaki köteles ké- darab kit fűnyekpet műveikéin, mert anélkül semmiféle tartózkodási engedély nem lesz kőbészvja.

Petrofani Siguranta főnök
N. V. Popescu.

KATZ FISCHEL Vulcan

Mindenféle ruhák áruháza

Télikabátok divatrua.

Fűszerker. Italok.

Munkásoknak 10 „” engedmény!

DÉNES MIKLÓS cipész Üzlete. Cipő szűkelegletét minden ember itt szerzi be. Cipők, csizmák legol- csóbban kivételével és legújításban készítenek! Sár és hócipők ázszerű javítás. Csak munkával készült cipők olcsóbbak a boltiakkal. **VULCAN**

A Lupeni bányászati viselői köre keres egy minden tekintetben garancia képes vendéglőst a saját helységbe Javára. Ajánlatok irántban adják be erre- vonatkozó kérvényeket 1925 December 24-ig. Pancur kájbak alenők és bányaműszerek. Az állás 1925 Január 15-én elfogadható.

Petrofani az Apolló mozgószi- ház teljes berendezése és gépháza kiűnő állapothban előd. Vevő Január hóban veheti át és elszállíthatja.

Petrofani főutczán 10 vagon gabona lerak- tározására való száraz rakatár azonnal kiadó, esetleg alkalmi beraktározásra is kapható. Bővebbet írtakban írtakban Petrofani-ban.

Karácsonyi szaloncukrok különféle karácsonyfadíszcukrokat. Örési vászletek, legolcsóbb árak. Alkalmi torták és sütemények megrendelésre, az egész Zsilvögyében legolcsóbban **Fehérváry** cukrázda.

PARKKAL SZEMBEN!

Valódi svájci órák, jeggyűrűk, ajándék- tárgyak **BIEBERNÉL**

PARKKAL SZEMBEN!

A mal kor igényeinek megfelelően vállalja a legmodernebb

épület és vasbetonhidak

stb. munkálatokat speciális (més és téglá építhet) körmenek és utak építését. Tervei és költségvetéssel szolgál. „Menk” kereskedelmi áruügynökség és bizományi vállalat Petrofani.

Hatfő!

Hatfő!

Karácsonyi játékaruk

Babák

Ajándék tárgyak

legolcsóbban

HEINZINGER TESTVÉREKNÉL

Azonkívül zamáncozott edények, konyha- felszerelési cikkek nagy választékban.

Hatfő!

Hatfő!

Értesítem

a nagyérdemű közönséget, hogy **Juul Cultural** (volt Fehér) udvarban fényképzési műtermet nyitottam. Képföldi sok évi prakszis birtokában készítek bármilyenmő felvételeket művészi kivitelben legkisebbtől élet- nagysággig. Fényképnagyítások meglevő kis képekről eszközök fekete, sepia pasztel és aquarel színezés. Interieur, tablók és más in- kolai vagy egyéb csoportfelvételek!

HEITER EMIL fényképzési műterem.

Regele Bonboanelor

A ZÁRDA MELETT (PARKKAL SZEMBEN)

Megérkeztek nagy választékban: csokoládé, teásütemények, és ka- rácsónyi cukorkák, háziilag készült befőttek, kandirozott gyümölcs. Torták készítését a legújításban vállalom. — Tisztelettel Ritter Berta.

Lloyd 1918

Dél-Amerikába utazik az egész világ CUNULCH LINE

BUCUREȘTI, Calea Grivitei 181. triesti hajózársaság hajóin.

FIOKOK: Timișoara

Strada L. C. Brătianu 18.

Arad

Strada Emi- nescu 40/a.

Oradea-Mare

Strada Sh. Ladislau 30.

Cernăuți

Strada Re- miză No. 14.